

MEB-AGS DENEME-3

Ayrıntılı Çözümler

80 Soru · 110 Dakika · 5 Seçenek

Kitapçık	A
Puanlama	Net = Doğru - (Yanlış / 4)
Düzey	Orta - seçici
Bölüm dağılımı	Sözel Yetenek: 15 soru Sayısal Yetenek: 15 soru Tarih: 6 soru Türkiye Coğrafyası: 6 soru Eğitimin Temelleri ve Türk Millî Eğitim Sistemi: 30 soru Mevzuat: 8 soru

Ad Soyad

Aday No

Salon

İmza

Bu çalışma özgün bir eğitim denemesidir; resmî ÖSYM veya Millî Eğitim Bakanlığı yayını değildir. Soru dağılımı kullanıcı tarafından verilen 80 soruluk AGS yapısına göre düzenlenmiştir.

Cevap Anahtarı

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
E	C	B	D	A	E	C	E	C	E	D	D	B	C	C	A	E	A	C	D
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
D	B	C	B	A	A	C	A	B	B	E	A	A	E	E	D	B	C	D	E
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
A	A	B	C	D	D	E	B	E	B	E	C	B	C	D	B	D	A	D	A
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
A	C	E	C	C	B	A	E	A	D	B	B	D	D	E	C	A	E	D	B

Sözel Yetenek - Çözümler

1. Komisyon, rapordaki çelişkili verileri gözden kaçırmamak için her tabloyu mercek altına aldı.

Bu cümledeki "mercek altına almak" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir bilgiyi olduğundan önemli göstermek
- B) Karar vermeyi sürekli ertelemek
- C) İncelemeyi yalnızca uzmanlara bırakmak
- D) Bir sorunun üstünü geçici olarak örtmek
- E) Bir konuyu ayrıntılarıyla ve dikkatle incelemek

Doğru cevap: E) Bir konuyu ayrıntılarıyla ve dikkatle incelemek

"Mercek altına almak", bir konuyu en küçük ayrıntılarına kadar dikkatle incelemek anlamında kullanılır. Komisyonun her tabloyu çelişkileri yakalamak amacıyla değerlendirmesi de bu anlamı desteklemektedir.

2. (I) Bir okul bahçesi, öğrenciler için açık hava laboratuvarına dönüştürülebilir. (II) Öğrenciler burada bitkilerin gelişimini ve mevsimsel değişimleri doğrudan gözlemleyebilir. (III) Bu gözlemlerin bilimsel bir veriye dönüşmesi, kayıtların aynı ölçütlerle ve düzenli aralıklarla tutulmasına bağlıdır. (IV) Toplanan veriler grafiklere aktarıldığında değişimin yönü daha kolay fark edilir. (V) Böyle bir çalışma, öğrencilerin yalnızca bilgi edinmesini değil araştırma sürecine katılmasını da sağlar.

Numaralanmış cümlelerden hangisi kendisinden önceki yargının gerçekleşme koşulunu belirtmektedir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

Doğru cevap: C) III

III. cümlede gözlemlerin bilimsel veriye dönüşmesi, kayıtların aynı ölçütlerle ve düzenli tutulması koşuluna bağlanmıştır. "-masına bağlıdır" yapısı da koşul anlamını açıkça göstermektedir.

3. Yazar, romanın ilk taslağında pek çok etkileyici sahne kurmuştu; ancak olaylar arasında bağ bulunmadığı için metnin omurgasını yeniden oluşturmak zorunda kaldı.

Bu cümledeki "metnin omurgasını oluşturmak" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Metindeki betimlemelerin sayısını artırmak

- B) Metni ayakta tutan temel kurgu ve bağlantıları kurmak
- C) Anlatımı bütünüyle şiirsel bir dile dönüştürmek
- D) Kahramanların fiziksel özelliklerini ayrıntılandırmak
- E) Metindeki bütün cümleleri kısaltmak

Doğru cevap: B) Metni ayakta tutan temel kurgu ve bağlantıları kurmak

Omurga, bir yapıyı taşıyan ana iskeleti çağrıştırır. Metin için kullanıldığında olayları ve bölümleri bir arada tutan temel kurgu düzenini, yani ana bağlantıları kurmak anlamına gelir.

4. (I) Çeviri, sözcükleri bir dilden diğerine aktarmaktan ibaret değildir. (II) Çünkü aynı sözcük, iki kültürde farklı çağrışımlar taşıyabilir. (III) Bu durumda çevirmen, kaynak metindeki etkiyi hedef dilde yeniden kuracak bir ifade arar. (IV) Sözcük sözcük bağıllık, bazı metinlerde anlamın okura ulaşmasını güçleştirebilir. (V) Bu nedenle başarılı çeviri, kaynak metne bağıllıkla hedef dilde doğallık arasında denge kurar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede çeviriye ilişkin yaygın ve dar bir anlayışa karşı çıkmıştır.
- B) II. cümlede I. cümlelerin gerekçesi açıklanmıştır.
- C) III. cümlede karşılaşılan soruna yönelik bir çözüm yolu belirtilmiştir.
- D) IV. cümlede sayısal verilerden yararlanılarak nesnel bir sonuç kanıtlanmıştır.
- E) V. cümlede önceki açıklamalardan hareketle genel bir sonuca ulaşılmıştır.

Doğru cevap: D) IV. cümlede sayısal verilerden yararlanılarak nesnel bir sonuç kanıtlanmıştır.

IV. cümlede herhangi bir sayısal veri yoktur; sözcük sözcük çevirinin anlamı güçleştirebileceğine ilişkin genel bir değerlendirme yapılmıştır. Diğer seçenekler ilgili cümlelerin işlevini doğru açıklar.

5. (I) Yoğun yapılaşma, kent yüzeylerinin gün boyunca daha fazla ısı depolamasına yol açar. (II) Asfalt ve beton, bitki örtüsüne göre ısıyı daha yavaş kaybettiği için geceleri de çevresini sıcak tutar. (III) Ağaçlandırma ve geçirgen yüzeyler, bu etkinin azaltılmasında önemli rol oynar. (IV) Kent müzeleri, bir şehrin tarihsel belleğini koruyan kurumlar arasında yer alır. (V) Bu nedenle kent planlamasında gölge alanların ve yeşil koridorların artırılması yalnız estetik değil, iklimsel bir gerekliliktir.

Numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) IV
- B) I
- C) II
- D) III
- E) V

Doğru cevap: A) IV

Parçanın bütünü kentlerde ısı birikimi, bunun nedenleri ve azaltılma yolları üzerinedir. IV. cümlede kent müzelerinden söz edilerek konu değiştirildiği için düşüncenin akışı bozulmuştur.

6. Yavaş okumak her metinde aynı ölçüde gerekli değildir. Bir haber metninde temel bilgiyi hızla bulmak yeterli olabilirken felsefi bir yazıda kavramlar arasındaki ilişkiyi izlemek için durmak, önceki cümlelere dönmek ve not almak gerekebilir. ----

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Her metin, yazıldığı dönemin bütün özelliklerini eksiksiz biçimde yansıtır.
- B) Okuma hızını artırmanın tek yolu daha fazla sözcük ezberlemektir.
- C) Kısa metinler her zaman uzun metinlerden daha kolay anlaşılır.
- D) Not almak, yalnızca sınava hazırlanan öğrencilerin başvurduğu bir yöntemdir.
- E) Dolayısıyla etkili okur, hızını metnin amacı ve yoğunluğuna göre ayarlayabilen kişidir.

Doğru cevap: E) Dolayısıyla etkili okur, hızını metnin amacı ve yoğunluğuna göre ayarlayabilen kişidir.

Parçada farklı metin türlerinin farklı okuma temposu gerektirdiği açıklanmıştır. Bu düşüncüyü sonuçlandıran yargı, okurun hızını metnin amacı ve yoğunluğuna göre ayarlaması gerektiğidir.

- 7. I. Belgenin tarihi, yazarı ve üretildiği kurum gibi dış özellikler bu aşamada belirlenir.**
- II. Bu karşılaştırma, belgedeki bilginin doğruluğunu ve bağlamını değerlendirmeyi sağlar.**
- III. Bir arşiv belgesi incelenirken önce belgenin kimliği ve kaynağı saptanır.**
- IV. Böylece araştırmacı, tek bir belgeye dayanarak aceleci sonuçlara ulaşmaktan kaçınır.**
- V. Ardından belgenin içeriği, aynı döneme ait başka kayıtlarla karşılaştırılır.**

Numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında baştan dördüncü cümle hangisi olur?

- A) I
- B) III
- C) II
- D) IV
- E) V

Doğru cevap: C) II

Doğru sıralama III-I-V-II-IV biçimindedir. Önce incelemenin başlangıç adımı verilir, I bu adımı açar; V karşılaştırmaya geçer, II bu karşılaştırmının işlevini açıklar ve IV sonuç cümlesi olur. Baştan dördüncü cümle II'dir.

8. Bir okul, kütüphanesinin kullanımını artırmak için yalnızca raf sayısını çoğaltmış; ancak öğrencilerin hangi tür kitaplara ihtiyaç duyduğunu araştırmamış, ödünç alma saatlerini değiştirmemiş ve danışmanlık hizmeti sunmamıştır. Bir dönem sonunda kitap sayısı artmasına rağmen kullanıcı sayısında belirgin bir değişiklik görülmemiştir.

Bu parçadan çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kütüphanelerde basılı kitap bulundurmak bütünüyle gereksizdir.
- B) Öğrenciler yalnızca dijital kaynaklara ilgi göstermektedir.

- C) Raf sayısı arttıkça kütüphane kullanımı kesinlikle azalır.
- D) Danışmanlık hizmeti verilen her kütüphane yoğun biçimde kullanılır.
- E) Bir hizmeti geliştirmek, yalnızca fiziksel kaynağı artırmayı değil kullanıcı gereksinimlerini ve erişim koşullarını da dikkate almayı gerektirir.

Doğru cevap: E) Bir hizmeti geliştirmek, yalnızca fiziksel kaynağı artırmayı değil kullanıcı gereksinimlerini ve erişim koşullarını da dikkate almayı gerektirir.

Örnekte yalnızca kitap ve raf sayısının artırılması kullanım sorununu çözmemiştir. Buradan, hizmet tasarımı kullanıcı ihtiyacı, erişim zamanı ve rehberlik gibi unsurların birlikte ele alınması gerektiği sonucuna ulaşılır.

9. Parçada yurttaş bilimiyle ilgili asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gönüllülerin topladığı veriler uzman denetimine ihtiyaç duymaz.
- B) Bilimsel araştırmalar yalnızca çok sayıda katılımcıyla güvenilir hâle gelir.
- C) Yurttaş bilimi, standart ve denetimli veri toplama süreçleriyle profesyonel araştırmaları tamamlayan ve katılımcıların bilimsel farkındalığını geliştiren bir iş birliğidir.
- D) Profesyonel araştırmacılar geniş alan çalışmalarında artık gereksizdir.
- E) Yurttaş bilimi yalnızca kuş göçlerini incelemek amacıyla kullanılabilir.

Doğru cevap: C) Yurttaş bilimi, standart ve denetimli veri toplama süreçleriyle profesyonel araştırmaları tamamlayan ve katılımcıların bilimsel farkındalığını geliştiren bir iş birliğidir.

Parça, gönüllü katılımın yararını kabul etmekle birlikte veri kalitesi için eğitim, standart form, tekrar ve uzman denetimi gerektiğini vurgular. Ayrıca bu yaklaşımın uzmanların yerini almadığı, onları tamamladığı ve katılımcıları geliştirdiği belirtilir.

10. Parçada yurttaş bilimi projeleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Geniş alanlardan veri toplama gereksinimine
- B) Kayıtların uzmanlarca kontrol edilmesine
- C) Katılımcıların bilimsel düşünme becerisi kazanmasına
- D) Gözlemlerin belirli aralıklarla tekrarlanmasına
- E) Gönüllülere katılımları karşılığında maddi ödeme yapılmasına

Doğru cevap: E) Gönüllülere katılımları karşılığında maddi ödeme yapılmasına

Parçada geniş alanlardan veri toplama, uzman denetimi, tekrar ve katılımcıların bilimsel düşünmeyi öğrenmesi açıkça yer almaktadır. Gönüllülere ücret ya da başka bir maddi ödeme yapılmasından söz edilmemiştir.

11. Parçadaki açıklamalara dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Gönüllü gözlemleri yalnızca kent merkezlerinde kullanılabilir.
- B) Uzmanlarca yapılan bütün gözlemler hatasızdır.
- C) Bilimsel projelerde aynı bölgeye ilişkin tek bir kayıt yeterlidir.
- D) Katılımcı sayısının yüksek olması, yöntem birliği ve veri denetimi yoksa araştırmanın güvenilirliğini tek başına garanti etmez.

E) Yurttaş bilimi çalışmalarına yalnızca bilim eğitimi almış kişiler katılabilir.

Doğru cevap: D) Katılımcı sayısının yüksek olması, yöntem birliği ve veri denetimi yoksa araştırmanın güvenilirliğini tek başına garanti etmez.

Parçada gönüllü sayısının çokluğunun tek başına güvenilir sonuç üretmediği açıkça belirtilmiştir. Güvenilirlik için standart ölçüt, eğitim, tekrar ve uzman denetimi gibi yöntemsel güvenceler gerekir.

12. Aşağıdaki sıralama ilişkilerinden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) B sunumu E sunumundan önce yapılır.
- B) C sunumu D sunumundan önce yapılır.
- C) F sunumu G sunumundan önce yapılır.
- D) G sunumu A sunumundan önce yapılır.
- E) E sunumu G sunumundan önce yapılır.

Doğru cevap: D) G sunumu A sunumundan önce yapılır.

Verilen zincir doğrudan $G < A < D < C$ biçimindedir. Bu nedenle G her geçerli sıralamada A'dan önce yapılır. B ise E'nin hemen sonrasındadır; diğer ilişkiler koşullardan zorunlu olarak çıkmaz.

13. A sunumu üçüncü sırada yapılırsa F sunumu kaçınıcı sırada yapılır?

- A) Birinci
- B) İkinci
- C) Dördüncü
- D) Beşinci
- E) Altıncı

Doğru cevap: B) İkinci

A üçüncü olduğunda G, A'dan önce olmak zorunda olduğundan birinci sıraya yerleşir. E-B ikilisi ile D-C sıralaması kalan yerlere yerleştirildiğinde F için tek uygun sıra ikincidir. F zaten birinci veya yedinci olamaz.

14. Aşağıdakilerden hangisi sunumların birinci sıradan yedinci sıraya doğru geçerli bir sıralaması olabilir?

- A) E - B - A - G - D - F - C
- B) G - D - A - F - C - E - B
- C) G - A - D - C - F - E - B
- D) F - G - A - D - C - E - B
- E) G - A - E - D - B - C - F

Doğru cevap: C) G - A - D - C - F - E - B

G-A-D-C-F-E-B sıralamasında E ile B ardışık, $G < A < D < C$ zinciri korunmuş ve F beşinci sırada yer almıştır. Diğer seçenekler zinciri, E-B ardışıklığını ya da F'nin uçlarda olmaması koşulunu ihlal eder.

15. B sunumu ikinci sırada yapılırsa C sunumu kaçınıcı sırada yapılır?

- A)** Üçüncü
- B)** Dördüncü
- C)** Yedinci
- D)** Beşinci
- E)** Altıncı

Doğru cevap: C) Yedinci

B ikinciyse E, B'nin hemen önünde olduğundan birinci sıradadır. G-A-D-C zinciri kalan beş sıraya, F de bu sıralardan birine yerleşmelidir. C altıncı olursa F'ye yalnız yedinci sıra kalır; oysa F yedinci olamaz. Bu nedenle C zorunlu olarak yedincidir.

Sayısal Yetenek - Çözümler

16. $a = (2^5 \cdot 4^2) / 8^2$ olduğuna göre $3a - 5$ değeri kaçtır?

- A) 19
- B) 11
- C) 15
- D) 21
- E) 27

Doğru cevap: A) 19

Önce a hesaplanır. $4^2=2^4$ ve $8^2=2^6$ olduğundan $a=2^5 \cdot 2^4 / 2^6 = 2^3 = 8$ 'dir. Buna göre $3a-5=3 \cdot 8-5=19$ bulunur.

17. x sıfırdan farklı bir gerçel sayı ve $x - 1/x = 3$ olduğuna göre $x^2 + 1/x^2$ kaçtır?

- A) 7
- B) 9
- C) 13
- D) 15
- E) 11

Doğru cevap: E) 11

Verilen eşitliğin karesi alınır: $(x-1/x)^2 = x^2 - 2 + 1/x^2 = 9$. Buradan $x^2 + 1/x^2 = 9 + 2 = 11$ elde edilir.

18. 5 ile bölündüğünde 2, 7 ile bölündüğünde 3 kalanını veren en küçük pozitif tam sayı kaçtır?

- A) 17
- B) 12
- C) 22
- D) 27
- E) 32

Doğru cevap: A) 17

5 ile bölündüğünde 2 kalanını veren pozitif sayılar 2, 7, 12, 17, ... biçimindedir. Bu sayılar içinde 7 ile bölündüğünde 3 kalanını veren ilk sayı 17'dir; çünkü $17 = 2 \cdot 7 + 3$ 'tür.

19. $f(x) = 3x - 2$ olduğuna göre $f(f(a)) = 28$ eşitliğini sağlayan a değeri kaçtır?

- A) 2
- B) 3
- C) 4

D) 5

E) 6

Doğru cevap: C) 4

Fonksiyon iki kez uygulanır: Önce $f(a)=3a-2$, ardından $f(f(a))=3(3a-2)-2=9a-8$ olur. $9a-8=28$ eşitliğinden $9a=36$ ve $a=4$ bulunur.

20. $a < 0 < b$ ve $|a| < b$ olduğuna göre,

I. $a + b$

II. $a \cdot b$

III. $b^2 - a^2$

ifadelerinden hangileri kesinlikle pozitiftir?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) I ve II

D) I ve III

E) II ve III

Doğru cevap: D) I ve III

a negatif olduğundan $a=-|a|$ yazılabilir. $|a|<b$ olduğuna göre $a+b=b-|a|$ pozitiftir. $a \cdot b$ negatif olur. $b^2-a^2=(b-|a|)(b+|a|)$ biçimindedir ve her iki çarpan da pozitif olduğu için III de pozitiftir.

21. Dört ardışık çift tam sayının toplamı 92 olduğuna göre bu sayıların en büyüğü kaçtır?

A) 22

B) 24

C) 28

D) 26

E) 30

Doğru cevap: D) 26

Sayılar x , $x+2$, $x+4$ ve $x+6$ olsun. Toplamları $4x+12=92$ olduğundan $4x=80$ ve $x=20$ bulunur. En büyük sayı $x+6=26$ 'dır.

22. Bir müzeyi bir günde toplam 90 yetişkin ve öğrenci ziyaret etmiştir. Yetişkin bileti 80 TL, öğrenci bileti 50 TL'dir. Gün sonunda bilet geliri 5700 TL olduğuna göre yetişkin ziyaretçi sayısı kaçtır?

A) 30

B) 40

C) 35

D) 45

E) 50

Doğru cevap: B) 40

Yetişkin sayısı x , öğrenci sayısı $90-x$ olsun. Gelir denklemi $80x + 50(90-x) = 5700$ 'dür. $80x + 4500 - 50x = 5700$, $30x=1200$ ve $x=40$ bulunur.

23. Bir öğrenci kitabın ilk gün $2/5$ 'ini, ikinci gün ise kalan sayfaların $1/3$ 'ünü okuyor. İkinci günün sonunda 96 sayfa kaldığına göre kitabın tamamı kaç sayfadır?

- A) 180
- B) 200
- C) 240
- D) 220
- E) 260

Doğru cevap: C) 240

İlk günden sonra kitabın $3/5$ 'i kalır. İkinci gün bunun $1/3$ 'ü, yani kitabın $1/5$ 'i okunur. Böylece toplam $3/5$ okunmuş, $2/5$ kalmıştır. $2/5$ 'i 96 olan kitabın tamamı $96 \times 5/2 = 240$ sayfadır.

24. 1, 2, 3, 4 ve 5 rakamları birer kez kullanılarak beş basamaklı sayılar oluşturulacaktır. 1 rakamı 2'den, 3 rakamı da 4'ten önce olmak koşuluyla kaç farklı sayı yazılabilir?

- A) 20
- B) 30
- C) 24
- D) 36
- E) 60

Doğru cevap: B) 30

Beş farklı rakam $5! = 120$ biçimde sıralanır. Her sıralamanın yarısında 1, 2'den önce; bunun da yarısında 3, 4'ten önce gelir. İki bağımsız sıralama koşulu sayıyı 4'e böler: $120/4 = 30$.

25. Bir torbada 4 kırmızı, 3 mavi ve 2 yeşil top vardır. Torbadan geri bırakılmadan iki top çekildiğinde topların aynı renkte olma olasılığı kaçtır?

- A) $5/18$
- B) $1/6$
- C) $2/9$
- D) $1/3$
- E) $7/18$

Doğru cevap: A) $5/18$

Toplam ikili seçim sayısı $C(9,2)=36$ 'dır. Aynı renk seçimin sayısı $C(4,2)+C(3,2)+C(2,2)=6+3+1=10$ 'dur. Olasılık $10/36 = 5/18$ olur.

26. Çevrim içi seminerlerin dört aylık toplam katılımı ile yüz yüze seminerlerin dört aylık toplam katılımı arasındaki fark kaçtır?

- A) 6
- B) 4
- C) 8
- D) 10
- E) 12

Doğru cevap: A) 6

Çevrim içi toplamı $54+66+72+78=270$; yüz yüze toplamı $48+60+84+72=264$ 'tür. Aradaki fark $270-264=6$ kişidir.

27. Yüz yüze seminere katılanların sayısının çevrim içi seminere katılanların sayısına oranı hangi ayda en büyüktür?

- A) Ocak
- B) Şubat
- C) Mart
- D) Nisan
- E) Bütün aylarda eşittir

Doğru cevap: C) Mart

Oranlar sırasıyla ocakta $48/54$, şubatta $60/66$, martta $84/72$ ve nisanda $72/78$ 'dir. Yalnız mart ayında oran 1'den büyüktür ve diğer oranlardan daha yüksektir.

28. 786 sayısının yarım kodu kaçtır?

- A) 443
- B) 433
- C) 442
- D) 453
- E) 543

Doğru cevap: A) 443

Tanıma göre 7 tek olduğundan $(7+1)/2=4$, 8 çift olduğundan $8/2=4$, 6 çift olduğundan $6/2=3$ alınır. Rakamlar yan yana yazılınca 443 elde edilir.

29. Yarım kodu 235 olan kaç farklı üç basamaklı sayı vardır?

- A) 2
- B) 4
- C) 3
- D) 6
- E) 8

Doğru cevap: B) 4

Kodda 2'yi veren rakamlar 3 ve 4; 3'ü veren rakamlar 5 ve 6; 5'i veren tek rakam 9'dur. Bağımsız seçim sayısı $2 \times 2 \times 1 = 4$ 'tür.

30. Yarım kodu 414 olan ve rakamları birbirinden farklı bütün üç basamaklı sayıların toplamı kaçtır?

- A) 2850
- B) 3090
- C) 2980
- D) 3170
- E) 3260

Doğru cevap: B) 3090

Kod 4 için 7 veya 8, kod 1 için 1 veya 2 kullanılabilir. Rakamların farklı olması için yüzler ve birler basamaklarında 7 ile 8 farklı sıralanmalıdır. Sayılar 718, 728, 817 ve 827'dir; toplamı 3090'dır.

Tarih - Çözümler

31. Asya Hun Devleti'nde ülke doğu ve batı olmak üzere iki kanat hâlinde yönetilmiş; doğu kanadında hükümdar, batı kanadında ise hükümdara bağlı bir yönetici görev yapmıştır.

Bu uygulama aşağıdaki kavramlardan hangisiyle adlandırılır?

- A) Kut anlayışı
- B) Veraset sistemi
- C) Boylar federasyonu
- D) Töre düzeni
- E) İkili teşkilat

Doğru cevap: E) İkili teşkilat

Türk devletlerinde ülkenin doğu ve batı kanatlarına ayrılarak yönetilmesine ikili teşkilat denir. Doğu kanadı üstün konumda bulunur, batı kanadı ise merkezî hükümdara bağlı biçimde yönetilirdi.

32. - Hükümdarları Mahmut, "sultan" unvanını kullanan ilk Türk hükümdarı kabul edilir. - Hindistan'a düzenlenen seferlerle İslamiyet'in bu bölgede yayılmasına katkı sağlamışlardır. - Çok uluslu yapıları nedeniyle kısa sürede genişlemiş ancak millî birliklerini korumakta zorlanmışlardır.

Hakkında bilgi verilen Türk-İslam devleti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gazneliler
- B) Karahanlılar
- C) Büyük Selçuklular
- D) Harzemşahlar
- E) Tolunoğulları

Doğru cevap: A) Gazneliler

Sultan Mahmut'un Hindistan seferleri ve "sultan" unvanıyla anılması Gaznelilerin ayırt edici özellikleridir. Devlet, Afganistan merkezli kurulmuş ve çok uluslu yapısı nedeniyle uzun vadede bütünlük sorunu yaşamıştır.

33. Osmanlı Devleti'nde devletin siyasi, askerî, mali ve hukuki meseleleri görüşülmüş; alınan önemli kararlar mühimme defterlerine kaydedilmiştir. İlk dönemlerde padişahın, daha sonra sadrazamın başkanlık ettiği bu kurul aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Divan-ı Hümayun
- B) Şeyhülislamlik
- C) Enderun Mektebi
- D) Meclis-i Mebusan
- E) Ayan Meclisi

Doğru cevap: A) Divan-ı Hümayun

Siyasi, askerî, mali ve hukuki işlerin görüşüldüğü merkezî yönetim organı Divan-ı Hümayun'dur. Divan kararlarının önemli bir bölümü mühimme defterlerine kaydedilmiş, Fatih döneminden sonra toplantılara çoğunlukla sadrazam başkanlık etmiştir.

34. 1808 tarihli Sened-i İttifak'ta merkezî yönetim, ayanların varlığını ve bazı haklarını tanıması; ayanlar da padişaha bağlı kalacaklarını ve devlet emirlerine uyacaklarını bildirmiştir.

Bu belgeyle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Halk, doğrudan yönetime katılma hakkı kazanmıştır.
- B) Osmanlı Devleti'nde cumhuriyet yönetimine geçilmiştir.
- C) Gayrimüslimlere ilk kez siyasi parti kurma hakkı verilmiştir.
- D) Meclis hükûmeti sistemi benimsenmiştir.
- E) Padişahın mutlak otoritesi ilk kez bir belgeyle sınırlı ölçüde kısıtlanmıştır.

Doğru cevap: E) Padişahın mutlak otoritesi ilk kez bir belgeyle sınırlı ölçüde kısıtlanmıştır.

Sened-i İttifak, padişah ile ayanlar arasında karşılıklı yükümlülükler doğurmuştur. Bu yönüyle merkezî otoritenin, ayanların varlığını ve bazı haklarını tanıması padişah yetkisinin sınırlı da olsa ilk kez yazılı bir belgeyle kısıtlanması olarak değerlendirilir.

35. Amasya Genelgesi'nde "Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır." hükmüne yer verilmiştir.

Bu hüküm öncelikle aşağıdakilerden hangisinin benimsendiğini gösterir?

- A) Manda ve himayenin
- B) Saltanat yönetiminin güçlendirilmesinin
- C) Bölgesel kurtuluş yönteminin
- D) Ümmetçilik politikasının
- E) Millî egemenlik anlayışının

Doğru cevap: E) Millî egemenlik anlayışının

Bağımsızlığın kaynağı ve kurtuluşun öznesi olarak milletin iradesinin gösterilmesi, millî egemenlik düşüncesinin açık ifadesidir. Hüküm, kurtuluşu padişah ya da yabancı bir güce değil milletin kararına dayandırır.

36. Hatay sorunu, Türkiye'nin diplomatik girişimleri sonucunda önce Hatay Devleti'nin kurulması, ardından Hatay Meclisinin 1939'da Türkiye'ye katılma kararı almasıyla çözülmüştür.

Bu gelişme Atatürk dönemi dış politikasının aşağıdaki özelliklerinden hangisini en iyi yansıtır?

- A) Yayılmacı bir dış politika izlenmesini

- B)** Bütün sorunların askerî müdahaleyle çözülmesini
- C)** Komşu devletlerin iç işlerine sürekli karışılmasını
- D)** Ulusal çıkarların barışçı ve diplomatik yollarla korunmasını
- E)** Uluslararası antlaşmaların tümüyle reddedilmesini

Doğru cevap: D) Ulusal çıkarların barışçı ve diplomatik yollarla korunmasını

Hatay'ın Türkiye'ye katılması askerî işgal yerine görüşmeler, uluslararası girişimler ve Hatay Meclisinin kararıyla gerçekleşmiştir. Bu süreç, ulusal çıkarları gözetken fakat barışçı ve diplomatik araçları önceleyen dış politika anlayışını gösterir.

Türkiye Coğrafyası - Çözümler

37. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin matematik konumundan çok özel konumunun bir sonucudur?

- A) Güneş ışınlarının hiçbir zaman dik açıyla gelmemesi
- B) Kısa mesafelerde farklı iklim ve bitki örtüsü özelliklerinin görülebilmesi
- C) Doğu ile batı uçları arasında yerel saat farkı bulunması
- D) Kuzeye gidildikçe gece-gündüz süre farkının artması
- E) Orta kuşakta yer alması

Doğru cevap: B) Kısa mesafelerde farklı iklim ve bitki örtüsü özelliklerinin görülebilmesi

Matematik konum enlem ve boylamın sonuçlarını açıklar. Kısa mesafelerde iklim çeşitliliği ise denizlere göre konum, yükselti ve dağların uzanışı gibi özel konum özelliklerinden kaynaklanır.

38. Doğu Karadeniz kıyılarındaki akarsular bol miktarda alüvyon taşımaya rağmen bu kıyılarda geniş delta ovaları gelişmemiştir.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Akarsuların rejimlerinin düzenli olması
- B) Bölgede bitki örtüsünün gür olması
- C) Kıyı sularının derin, kıta sahanlığının dar olması
- D) Yağışların büyük bölümünün kar şeklinde düşmesi
- E) Gelgit genliğinin çok yüksek olması

Doğru cevap: C) Kıyı sularının derin, kıta sahanlığının dar olması

Delta oluşumu için yalnız alüvyon yeterli değildir; kıyının sığ ve kıta sahanlığının geniş olması da gerekir. Doğu Karadeniz'de dağlar kıyıya yakın ve deniz tabanı hızla derinleştiği için birikme alanı dardır.

39. Karadeniz'den gelen nemli hava kütleleri, Rize çevresinde kıyıya paralel uzanan dağların yamaçlarında yükselerek soğur ve yoğun yağış bırakır.

Bu yağış türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Konveksiyonel yağış
- B) Cephe yağışı
- C) Muson yağışı
- D) Yamaç (orografik) yağışı
- E) Kırkikindi yağışı

Doğru cevap: D) Yamaç (orografik) yağışı

Nemli hava bir dağ yamacı boyunca yükselmeye zorlandığında genleşip soğur ve yoğunlaşır. Dağların etkisiyle oluşan bu yağışa yamaç ya da orografik yağış denir.

40. Türkiye’de seracılığın en çok Antalya ve Mersin çevresinde gelişmesinde aşağıdakilerden hangisi daha belirleyicidir?

- A) Yıllık sıcaklık farkının çok büyük olması
- B) Yaz yağışlarının düzenli ve bol olması
- C) Tarım alanlarının tamamının volkanik topraklardan oluşması
- D) Nadas uygulamasının yaygın olması
- E) Kış sıcaklıklarının yüksek ve don olaylarının az olması

Doğru cevap: E) Kış sıcaklıklarının yüksek ve don olaylarının az olması

Seracılıkta temel amaç, yetiştirme dönemini uzatmak ve kışın üretim yapabilmektir. Antalya ve Mersin çevresinde kışların ılık geçmesi ve don riskinin düşük olması ısıtma maliyetlerini azaltarak seracılığı geliştirir.

41. Sinop doğal bir limana sahip olmasına rağmen Türkiye’nin en gelişmiş ticaret limanlarından biri hâline gelememiştir.

Bu durumun başlıca nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dağların kıyıya paralel uzanması nedeniyle iç kesimlerle ulaşım bağlantısının zayıf olması
- B) Kıyıda deniz turizminin hiç gelişmemiş olması
- C) Liman çevresinde yağışın yetersiz olması
- D) Karadeniz’de balıkçılık yapılamaması
- E) Kentte orman ürünlerinin bulunmaması

Doğru cevap: A) Dağların kıyıya paralel uzanması nedeniyle iç kesimlerle ulaşım bağlantısının zayıf olması

Bir limanın gelişmesinde doğal korunak kadar hinterland bağlantısı da önemlidir. Sinop’un gerisinde dağların kıyıya paralel uzanması, iç kesimlerle kara ulaşımını sınırlandırmış ve limanın ekonomik etki alanını daraltmıştır.

42. Kırsal alanlardan büyük kentlere doğru gerçekleşen yoğun iç göçün aşağıdaki sonuçlardan hangisine yol açması beklenmez?

- A) Kırsal kesimde tarımsal iş gücünün artmasına
- B) Kentlerde konut ihtiyacının büyümesine
- C) Altyapı ve ulaşım hizmetleri üzerindeki baskının artmasına
- D) Kırsal alanlarda genç nüfus oranının azalmasına
- E) Kent çevresinde plansız yapılaşma riskinin yükselmesine

Doğru cevap: A) Kırsal kesimde tarımsal iş gücünün artmasına

Kırdan kente göç, özellikle çalışma çağındaki nüfusu kırsal alandan uzaklaştırdığı için tarımsal iş gücünü artırmaz, azaltır. Diğer seçenekler yoğun göçün kent ve kır üzerindeki yaygın sonuçlarıdır.

Eğitimin Temelleri ve Türk Millî Eğitim Sistemi - Çözümler

43. Bir öğretmen, öğrencilerin içsel bir süreç olan öğrenmesini kolaylaştırmak amacıyla hedefleri belirlemekte, etkinlikleri planlamakta, uygun araçları kullanmakta ve sonuçları değerlendirmektedir.

Bu açıklamada vurgulanan kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Büyüme
- B) Öğretim
- C) Olgunlaşma
- D) Kültürlenme
- E) Hazırbulunuşluk

Doğru cevap: B) Öğretim

Öğretim, öğrenmeyi kolaylaştırmak için dış koşulların planlı biçimde düzenlenmesi, uygulanması ve değerlendirilmesidir. Verilen durumda öğretmenin hedef, etkinlik, araç ve değerlendirme düzenlemesi doğrudan öğretimi tanımlar.

44. (I) Bir yetişkin, halk eğitim merkezinde programı ve öğreticisi önceden belirlenmiş seramik kursuna katılmaktadır. (II) Kursu giderken otobüste bir yolcunun yaşlı bir kişiye yer verdiğini görmüş ve benzer durumlarda aynı davranışı göstermeye başlamıştır.

Numaralanmış durumlar sırasıyla hangi eğitim türlerinin kapsamındadır?

- A) Formal örgün eğitim - Formal yaygın eğitim
- B) İnfomal eğitim - Formal örgün eğitim
- C) Formal yaygın eğitim - İnfomal eğitim
- D) Formal örgün eğitim - İnfomal eğitim
- E) İnfomal eğitim - İnfomal eğitim

Doğru cevap: C) Formal yaygın eğitim - İnfomal eğitim

Halk eğitim merkezindeki kurs okul sistemi dışında fakat planlı ve programlı olduğundan formal yaygın eğitimidir. Otobüsteki davranış ise amaçlanmış bir öğretim süreci olmadan gözlem yoluyla edinildiği için infomal eğitimidir.

45. Bir okulda öğrenciler; çevre kirliliği, gelir eşitsizliği ve dijital bağımlılık gibi toplumsal sorunları incelemekte, çözüm önerileri geliştirmekte ve yerel kurumlarla birlikte projeler yürütmektedir. Okul, eğitimi toplumun daha adil biçimde yeniden düzenlenmesinin aracı olarak görmektedir.

Bu okulun benimsediği eğitim felsefesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Daimicilik
- B) Esasicilik

- C) Natüralizm
- D) Yeniden kurmacılık
- E) Realizm

Doğru cevap: D) Yeniden kurmacılık

Yeniden kurmacılık, eğitimi toplumsal sorunların çözümü ve toplumun dönüştürülmesi için etkin bir araç kabul eder. Öğrencilerin güncel sorunlara müdahil olup reform niteliğinde projeler üretmesi bu anlayışla örtüşür.

46. Bir eğitimciye göre dış dünya insan zihninden bağımsız olarak vardır. Bilgiye ulaşmada gözlem, deney ve akıl birlikte kullanılmalı; okul öğrenciye bilimsel gerçekleri sistemli biçimde öğretmelidir.

Bu görüş aşağıdaki felsefi yaklaşımlardan hangisine uygundur?

- A) İdealizm
- B) Varoluşçuluk
- C) Pragmatizm
- D) Realizm
- E) Natüralizm

Doğru cevap: D) Realizm

Realizm, gerçekliğin insan zihninden bağımsız olduğunu kabul eder ve bilgi edinmede nesnel dünya, gözlem, deney ve akla önem verir. Bilimsel gerçeklerin sistemli öğretimi vurgusu da realist eğitim anlayışına uygundur.

47. Bir çocuk önce kalemi bütün eliyle kavrayıp kolunun tamamını kullanarak çizgiler çizmiş, daha sonra parmaklarını bağımsız ve kontrollü biçimde kullanarak küçük şekiller yapabirmiştir.

Bu durum gelişimin hangi ilkesine örnektir?

- A) Gelişim baştan ayağa doğrudur.
- B) Gelişim nöbetleşe devam eder.
- C) Gelişimde kritik dönem yoktur.
- D) Gelişim yalnızca kalıtımın ürünüdür.
- E) Gelişim genelden özele doğrudur.

Doğru cevap: E) Gelişim genelden özele doğrudur.

Çocuğun önce geniş kas grupları ve bütün koluyla, sonra küçük kaslar ve parmaklarla hareket etmesi becerinin genel hareketlerden özel ve incelmış hareketlere doğru geliştiğini gösterir.

48. Bir çocuk, aynı miktardaki suyun kısa ve geniş bardaktan uzun ve dar bardağa aktarılmasıyla su miktarının değişmediğini söyleyebilmekte; ancak soyut önermeler üzerinde sistemli varsayım kurmakta zorlanmaktadır.

Bu çocuk Piaget'ye göre hangi bilişsel gelişim dönemindedir?

- A) Duyusal motor
- B) Somut işlemler
- C) İşlem öncesi
- D) Soyut işlemler
- E) Sezgisel düşünme

Doğru cevap: B) Somut işlemler

Miktarın kap değişse de aynı kaldığını anlama korunumu kazanmayı gösterir. Korunum somut işlemler döneminin temel özelliğidir; soyut varsayımlar kurmada zorlanması da çocuğun henüz soyut işlemler dönemine geçmediğini gösterir.

49. İlkokul çağındaki bir öğrenci, yaptığı modeller ve tamamladığı görevler sayesinde kendini başarılı hissetmekte; sürekli başarısız olduğunda ise akranlarından yetersiz olduğunu düşünmektedir.

Bu durum Erikson'un hangi psikososyal gelişim çatışmasıyla açıklanır?

- A) Güvene karşı güvensizlik
- B) Özerkliğe karşı kuşku ve utanç
- C) Kimliğe karşı rol karmaşası
- D) Yakınlığa karşı yalıtılmışlık
- E) Başarıya karşı aşağılık duygusu

Doğru cevap: E) Başarıya karşı aşağılık duygusu

Okul çağında birey üretme, görev tamamlama ve yeterlik kazanma çabasıdadır. Bu dönemde başarılı yaşantılar çalışma ve başarı duygusu, sürekli başarısızlık ise aşağılık ve yetersizlik duygusu geliştirir.

50. Bir öğrenci, "Arkadaşlarım ve öğretmenim beni iyi bir insan olarak görsün diye kurallara uyar, çevremdekilere yardım ederim." demektedir.

Bu açıklama Kohlberg'in ahlak gelişimi kuramında hangi yönetime karşılık gelir?

- A) Ceza ve itaat eğilimi
- B) İyi çocuk eğilimi
- C) Saf çıkarıcı eğilim
- D) Kanun ve düzen eğilimi
- E) Evrensel ahlak ilkeleri eğilimi

Doğru cevap: B) İyi çocuk eğilimi

Davranışın temel ölçütü yakın çevrenin onayını kazanmak ve "iyi" kişi olarak görülmektir. Bu, geleneksel düzeyin ilk basamağı olan kişiler arası uyum ya da iyi çocuk eğilimidir.

51. Hastanede beyaz önlüklü bir sağlık çalışanından iğne olurken korkan bir çocuk, daha sonra beyaz önlük giyen diş hekimi ve eczacıyla karşılaştığında da korku yaşamaktadır.

Bu durum aşağıdaki kavramlardan hangisiyle açıklanır?

- A) Sönme
- B) Ayırt etme
- C) Kendiliğinden geri gelme
- D) Üst düzey koşullanma
- E) Uyarıcı genellemesi

Doğru cevap: E) Uyarıcı genellemesi

Çocuk, korkuyu yalnız iğneyi yapan kişiye değil ona benzeyen beyaz önlüklü başka kişilere de göstermektedir. Koşullu tepkinin benzer uyarıcılara yayılması uyarıcı genellemesidir.

52. Bir öğretmen, sınıf önünde konuşmaktan çekinen öğrencisini önce yerinden tek cümle kurduğunda, sonra küçük bir gruba açıklama yaptığında ve en sonunda sınıfın önünde sunum gerçekleştirdiğinde pekiştirmiştir.

Öğretmenin kullandığı yöntem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sönme
- B) Tepki genellemesi
- C) Biçimlendirme
- D) Olumsuz aktarma
- E) Gizil öğrenme

Doğru cevap: C) Biçimlendirme

Hedef davranış bir anda beklenmemiş, hedefe giderek yaklaşan davranışlar sırayla pekiştirilmiştir. Ardışık yaklaşımların pekiştirilmesi yoluyla yeni davranış kazandırmaya biçimlendirme denir.

53. Bir öğrenci, kendisine benzer düzeydeki arkadaşının zor bir problemi adım adım çözebildiğini gözlemledikten sonra "Ben de uygun stratejiyi kullanırsam yapabilirim." demiş ve benzer sorulara daha ısrarlı biçimde yönelmiştir.

Öğrencide güçlenen özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dışsal denetim odağı
- B) Öz yeterlik inancı
- C) Öğrenilmiş çaresizlik
- D) Bilişsel çelişki
- E) Duyusal uyum

Doğru cevap: B) Öz yeterlik inancı

Öz yeterlik, bireyin belirli bir görevi başarabileceğine ilişkin inancıdır. Benzer bir modelin başarısını görmek dolaylı yaşantı sağlar; öğrencinin "ben de yapabilirim" düşüncesi ve ısrarı öz yeterliğin güçlendiğini gösterir.

54. Bir fare, ödül verilmeden günlerce dolaştığı labirentte çıkış yollarını öğrenmiş; yiyecek ödülü konulduğunda çıkışa kısa sürede ulaşmıştır. Öğrenme, ödül verilene kadar davranışta açıkça görülmemiştir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisine örnektir?

- A) Deneme-yanılma öğrenmesi
- B) Klasik koşullanma
- C) Gizil öğrenme
- D) Duyuşsal öğrenme
- E) Olumsuz pekiştirme

Doğru cevap: C) Gizil öğrenme

Öğrenme ödül olmadan gerçekleşmiş ancak davranışa, güdüleyici koşul ortaya çıktığında yansımıştır. Tolman'ın açıkladığı bu öğrenme türü gizil öğrenmedir ve bilişsel harita oluşumuyla ilişkilidir.

55. Bir öğrenci, çalıştığı kavramları aynı sınıfta sınava girdiğinde daha kolay hatırlamakta; farklı bir ortamda ise bazı bilgileri geri getirmekte zorlanmaktadır.

Bu durum aşağıdaki ilkelerden hangisiyle en iyi açıklanır?

- A) İleriye ket vurma
- B) Geriye ket vurma
- C) Algısal değişmezlik
- D) Kodlama özgüllüğü
- E) Tepkisel koşullanma

Doğru cevap: D) Kodlama özgüllüğü

Kodlama sırasında bulunan çevresel ipuçları, hatırlama sırasında yeniden bulunduğunda bilgiye erişim kolaylaşır. Öğrenme ve hatırlama bağlamlarının benzerliğinin etkisi kodlama özgüllüğü ilkesiyle açıklanır.

56. Bir öğrenci herhangi bir ödül ya da not beklentisi olmadan, merak ettiği için astronomi kitapları okumakta ve gökyüzü gözlemleri yapmaktadır.

Öğrencinin bu davranışı öncelikle hangi güdülenme türüne örnektir?

- A) Dışsal güdülenme
- B) İçsel güdülenme
- C) Kaçınma güdüsü
- D) Öğrenilmiş çaresizlik
- E) Sosyal kolaylaştırma

Doğru cevap: B) İçsel güdülenme

Etkinlik, dışarıdan verilecek ödül, not ya da ceza nedeniyle değil merak ve öğrenme zevki için yapılmaktadır. Davranışın kaynağı etkinliğin kendisi olduğundan içsel güdülenme söz konusudur.

57. Bir öğretmen dönemin başında sınıf kurallarını öğrencilerle birlikte belirlemiş, geçiş etkinliklerini önceden planlamış, materyalleri kolay ulaşılacak biçimde düzenlemiş ve sorun davranışların ortaya çıkabileceği durumlar için rutinler oluşturmuştur.

Bu uygulamalar sınıf yönetiminde hangi yaklaşımı yansıtır?

- A) Tepkisel yaklaşım
- B) Cezalandırıcı yaklaşım
- C) Gelişigüzel yaklaşım
- D) Önlemsel yaklaşım
- E) Sorun çözücü yaklaşım

Doğru cevap: D) Önlemsel yaklaşım

Önlemsel sınıf yönetimi, sorun ortaya çıktıktan sonra müdahale etmek yerine düzen, kural ve rutinleri önceden kurarak sorun davranış olasılığını azaltır. Verilen bütün uygulamalar bu amaca yöneliktir.

58. Bir matematik öğretmeni kesirleri öğretirken önce gerçek meyveleri eş parçalara ayırmış, sonra kesir çubukları kullanmış ve en son $\frac{3}{4}$ gibi sembolik gösterimlere geçmiştir.

Bu uygulama aşağıdaki öğretim ilkelerinden hangisine uygundur?

- A) Somuttan soyuta
- B) Bilinmeyenden bilinene
- C) Uzak çevreden yakın çevreye
- D) Bütünden parçaya zorunlu geçiş
- E) Güncellikten tarihselliğe

Doğru cevap: A) Somuttan soyuta

Öğretmen önce doğrudan görülebilen ve dokunulabilen nesneleri, ardından temsil araçlarını, en sonunda sembolleri kullanmıştır. Bu sıra somut yaşıttan soyut kavrama ilerleme ilkesine uygundur.

59. Öğrencilere "Okulun bir haftalık su tüketimi nasıl azaltılabilir?" sorusu verilmiş; öğrenciler problemi tanımlamış, ihtiyaç duydukları bilgileri belirlemiş, ölçüm yapmış ve kanıta dayalı çözüm önerileri geliştirmiştir.

Bu süreç aşağıdaki öğretim yaklaşımlarından hangisine örnektir?

- A) Programlı öğretim
- B) Tam öğrenme

- C) Doğrudan öğretim
- D) Problem temelli öğrenme
- E) Sunuluş yoluyla öğretim

Doğru cevap: D) Problem temelli öğrenme

Problem temelli öğrenmede süreç gerçek yaşamla ilişkili, tek cevabı bulunmayan bir problemle başlar. Öğrenciler bilgi gereksinimlerini belirler, araştırır ve çözüm üretir; öğretmen ise kolaylaştırıcı rol üstlenir.

60. Bir grup çalışmasında ortak başarı puanı grubun bütün üyelerinin öğrenmesine bağlanmış; bunun yanında her öğrenci konuyla ilgili bireysel bir sınava da alınmıştır.

Bu düzenleme iş birlikli öğrenmenin hangi iki temel özelliğini birlikte göstermektedir?

- A) Olumlu bağımlılık ve bireysel sorumluluk
- B) Yarışma ve dışsal denetim
- C) Ezberleme ve tekrar
- D) Homojen grupta ve bireysel çalışma
- E) Öğretmen merkezilik ve doğrudan aktarım

Doğru cevap: A) Olumlu bağımlılık ve bireysel sorumluluk

Grubun ortak başarısının bütün üyelerin öğrenmesine bağlı olması olumlu bağımlılık; her öğrencinin ayrıca değerlendirilmesi bireysel sorumluluktur. İş birlikli öğrenmede bu iki unsur birlikte bulunmalıdır.

61. Bir öğretmen yeni konuya başlamadan önce öğrencilerin ön bilgilerini ortaya çıkarmakta, farklı görüşleri tartıştırmakta ve öğrencilerin deneyimlerinden hareketle kendi anlamlarını oluşturmalarına rehberlik etmektedir.

Bu sınıfta benimsenen yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yapılandırmacı öğrenme
- B) Davranışçı öğretim
- C) Salt anlatım yöntemi
- D) Daimici eğitim
- E) Programlı öğretim

Doğru cevap: A) Yapılandırmacı öğrenme

Yapılandırmacılıkta öğrenen bilgiyi pasif biçimde almaz; ön bilgileri ve yeni deneyimleri arasında ilişki kurarak anlamı aktif biçimde yapılandırır. Öğretmenin rehber olması ve farklı görüşlerin tartışılması bu yaklaşımın temel göstergeleridir.

62. Beş üniteden oluşan bir dersin dönem sonu sınavında soruların neredeyse tamamı yalnızca bir üniteden hazırlanmıştır.

Bu sınavda öncelikle hangi nitelik zedelenmiştir?

- A) Puanlayıcı güvenilirliği

- B) Kullanışlılık
- C) Kapsam geçerliği
- D) Yordama geçerliği
- E) Ölçüt bağımlılığı

Doğru cevap: C) Kapsam geçerliği

Kapsam geçerliği, ölçme aracının hedeflenen konu ve kazanımları dengeli biçimde temsil etmesidir. Beş ünitenin yalnız birinden soru sorulması, sınavın ders kapsamını yeterince örneklememesine yol açar.

63. Bir çoktan seçmeli maddenin güçlük indeksi 0,80; ayırt edicilik indeksi 0,10 olarak hesaplanmıştır.

Bu maddeyle ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi doğrudur?

- A) Madde çok zordur ve ayırt ediciliği yüksektir.
- B) Madde orta güçlüktedir ve mutlaka testten çıkarılmalıdır.
- C) Madde kolaydır ve ayırt ediciliği çok yüksektir.
- D) Madde zordur ancak güvenilirliği kesinlikle artırır.
- E) Madde kolaydır ancak başarılı ve başarısız öğrencileri ayırma gücü düşüktür.

Doğru cevap: E) Madde kolaydır ancak başarılı ve başarısız öğrencileri ayırma gücü düşüktür.

Güçlük indeksinin 1'e yaklaşması maddenin kolay olduğunu gösterir; 0,80 yüksek doğru cevap oranıdır. Ayırt edicilik indeksinin 0,10 olması ise üst ve alt grupları ayırma gücünün düşük olduğunu gösterir.

64. Bir program geliştirme ekibi önce öğrencilerin mevcut performansını belirlemiş, ardından ulaşılması gereken performans düzeyini tanımlamış ve iki düzey arasındaki farkı eğitim ihtiyacı olarak kabul etmiştir.

Bu ihtiyaç belirleme yaklaşımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Demokratik yaklaşım
- B) Analitik yaklaşım
- C) Farklar yaklaşımı
- D) Betimsel yaklaşım
- E) Yeterlik yaklaşımı

Doğru cevap: C) Farklar yaklaşımı

Mevcut durum ile ulaşılması beklenen durum arasındaki farkın ihtiyaç kabul edilmesi, farklar ya da boşluk yaklaşımının temelidir. Ekip iki performans düzeyini karşılaştırarak eğitim gereksinimini belirlemiştir.

65. Bir ortaokul programında dersler, öğrencilerin ortak yaşam sorunları etrafında bütünleştirilmiştir. "Sağlıklı yaşam", "çevre ve toplum" gibi temalar farklı derslerin bilgi ve becerileriyle birlikte ele alınmaktadır.

Bu program tasarımı aşağıdakilerden hangisine örnektir?

- A) Konu merkezli tasarım
- B) Disiplin tasarımı
- C) Çekirdek program tasarımı
- D) Doğrusal tasarım
- E) Programlı öğretim tasarımı

Doğru cevap: C) Çekirdek program tasarımı

Çekirdek tasarım, bütün öğrenciler için ortak kabul edilen yaşam sorunları ve temalar çevresinde farklı disiplinleri bütünleştirir. Verilen temaların birden fazla dersin katkısıyla işlenmesi bu tasarımın ayırt edici özelliğidir.

66. Kurtuluş Savaşı devam ederken 1921’de Ankara’da toplanmış; savaş koşullarına rağmen yeni devletin eğitim politikalarının ve millî eğitimin esaslarının tartışılmasına ortam hazırlamıştır.

Hakkında bilgi verilen toplantı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I. Türk Dil Kurultayı
- B) Maarif Kongresi
- C) Sivas Kongresi
- D) İzmir İktisat Kongresi
- E) I. Millî Eğitim Şûrası

Doğru cevap: B) Maarif Kongresi

1921 Maarif Kongresi, Kurtuluş Savaşı sürerken öğretmenlerin katılımıyla Ankara’da toplanmıştır. Mustafa Kemal’in açış konuşması yaptığı kongrede yeni Türkiye’nin millî eğitim anlayışına ilişkin görüşler tartışılmıştır.

67. Bir okulda öğrenciler temsilcilerini seçimle belirlemekte, okul yaşamına ilişkin görüşlerini kurallı toplantılarda açıklamakta ve ortak karar süreçlerine katılmaktadır.

Bu uygulama 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu’ndaki hangi temel ilkeyle en doğrudan ilişkilidir?

- A) Demokrasi eğitimi
- B) Yöneltilme
- C) Süreklilik
- D) Karma eğitim
- E) Planlılık

Doğru cevap: A) Demokrasi eğitimi

Demokrasi eğitimi ilkesi, öğrencilere demokratik tutum ve davranışlar kazandırmayı, katılım ve sorumluluk bilincini geliştirmeyi amaçlar. Seçim, temsil ve ortak karar süreçleri bu ilkenin okul yaşamındaki uygulamalarıdır.

68. Türk millî eğitim sisteminde aşağıdaki eğitim basamaklarından hangisi zorunlu eğitim kapsamında değildir?

- A) İlkokul
- B) Ortaokul
- C) Genel ortaöğretim
- D) Mesleki ve teknik ortaöğretim
- E) Okul öncesi eğitim

Doğru cevap: E) Okul öncesi eğitim

Okul öncesi eğitim örgün eğitimin bir parçasıdır ancak genel olarak zorunlu eğitim kapsamında değildir. İlkokul, ortaokul ve ortaöğretim ise on iki yıllık zorunlu eğitim yapısı içinde yer alır.

69. Bir öğretim programında öğrencinin bilgi edinmesinin yanında beceri geliştirmesi, öğrenmeye yönelik eğilimler kazanması ve değerleri davranışa dönüştürmesi birlikte ele alınmaktadır.

Bu yaklaşım Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin hangi özelliğini yansıtır?

- A) Öğrenciyi bilgi, beceri, eğilim ve değer boyutlarıyla bütüncül ele almasını
- B) Öğretimi yalnızca ezbere dayalı bilgi aktarımına indirgemesini
- C) Dersler arasındaki bütün ilişkileri kaldırmasını
- D) Değer eğitimi akademik öğrenmeden tamamen ayırmasını
- E) Bütün öğrenciler için tek ve değişmez öğrenme süreci öngörmesini

Doğru cevap: A) Öğrenciyi bilgi, beceri, eğilim ve değer boyutlarıyla bütüncül ele almasını

Model, akademik bilgiyi tek başına yeterli görmez; beceri, eğilim ve değerleri öğrenci profilinin birbirini tamamlayan boyutları olarak ele alır. Verilen program yaklaşımı bu bütüncül insan yetiştirme anlayışını yansıtır.

70. Akranlarından ileri düzeyde olan bir öğrenci, sınıf düzeyindeki kazanımları kısa sürede tamamladıktan sonra bir üst sınıfın matematik programındaki konulara geçirilmiştir.

Bu uygulama aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Destekleme
- B) Tekrar öğretimi
- C) Akran öğretimi
- D) Hızlandırma
- E) Bireysel ceza

Doğru cevap: D) Hızlandırma

Hızlandırma, öğrencinin hazır oluşu doğrultusunda normal programı daha kısa sürede tamamlaması ya da üst düzey içeriklere daha erken geçmesidir. Öğrencinin bir üst sınıf programına alınması bu uygulamaya örnektir.

71. Bir öğrenci rehberlik görüşmesinde kendisine zarar verme düşüncesi bulunduğunu öğretmenine açıklamıştır.

Mesleki etik açısından öğretmenin en uygun davranışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilgiyi hiçbir koşulda kimseyle paylaşmamak
- B) Bilgiyi öğrencinin güvenliğini sağlayacak yetkili kişilerle sınırlı biçimde paylaşarak gerekli desteği başlatmak
- C) Konuyu sınıfta örnek olay olarak anlatmak
- D) Öğrencinin arkadaşlarından ayrıntılı bilgi toplamalarını istemek
- E) Durumu sosyal medyada duyurarak yardım çağrısı yapmak

Doğru cevap: B) Bilgiyi öğrencinin güvenliğini sağlayacak yetkili kişilerle sınırlı biçimde paylaşarak gerekli desteği başlatmak

Gizlilik temel bir etik ilkedir; ancak öğrencinin kendisine zarar verme riski güvenlik açısından istisna oluşturur. Öğretmen bilgiyi yalnızca gerekli profesyoneller ve yetkili kişilerle, ihtiyaca yetecek ölçüde paylaşarak koruyucu süreci başlatmalıdır.

72. Dijital güvenliğini korumak isteyen bir öğrencinin aşağıdakilerden hangisini yapması en uygundur?

- A) Aynı kısa parolayı bütün hesaplarında kullanmak
- B) Her hesapta farklı ve güçlü parola kullanıp mümkünse çok faktörlü doğrulamayı etkinleştirmek
- C) Parolasını yakın arkadaşlarıyla paylaşmak
- D) Kaynağı belirsiz bağlantılara kişisel bilgilerini girmek
- E) Hesap kurtarma kodlarını herkese açık bir dosyada saklamak

Doğru cevap: B) Her hesapta farklı ve güçlü parola kullanıp mümkünse çok faktörlü doğrulamayı etkinleştirmek

Farklı ve güçlü parolalar, bir hesabın ele geçirilmesi hâlinde diğer hesapların korunmasını sağlar; çok faktörlü doğrulama da ek güvenlik katmanı oluşturur. Diğer davranışlar kimlik avı ve hesap ele geçirilmesi riskini artırır.

Mevzuat - Çözümler

73. 1982 Anayasası'na göre Türkiye Cumhuriyeti'nin nitelikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Demokratik devlet olması
- B) Laik devlet olması
- C) Sosyal bir hukuk devleti olması
- D) Federal devlet olması
- E) İnsan haklarına saygılı olması

Doğru cevap: D) Federal devlet olması

Anayasa'nın 2. maddesinde Türkiye Cumhuriyeti; demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olarak tanımlanır ve insan haklarına saygı vurgulanır. Devletin şekli federal değil, üniterdir; federal devlet olma Cumhuriyetin nitelikleri arasında sayılmaz.

74. 1982 Anayasası'na göre yürütme yetkisi ve görevi, Anayasa'ya ve kanunlara uygun olarak aşağıdakilerden hangisi tarafından kullanılır ve yerine getirilir?

- A) Türkiye Büyük Millet Meclisi
- B) Anayasa Mahkemesi
- C) Danıştay
- D) Cumhurbaşkanı
- E) Hâkimler ve Savcılar Kurulu

Doğru cevap: D) Cumhurbaşkanı

Anayasa'nın güncel hükmüne göre yürütme yetkisi ve görevi Cumhurbaşkanı tarafından Anayasa'ya ve kanunlara uygun biçimde kullanılır ve yerine getirilir. TBMM yasama, bağımsız ve tarafsız mahkemeler ise yargı yetkisini kullanır.

75. 1982 Anayasası'na göre yargı yetkisi Türk Milleti adına aşağıdakilerden hangisi tarafından kullanılır?

- A) Cumhurbaşkanlığı kurulları
- B) Türkiye Büyük Millet Meclisi komisyonları
- C) Bakanlık teftiş kurulları
- D) Yüksek Seçim Kurulu dışındaki idari makamlar
- E) Bağımsız ve tarafsız mahkemeler

Doğru cevap: E) Bağımsız ve tarafsız mahkemeler

Anayasa'nın 9. maddesi yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağını düzenler. Yasama ve yürütme organları mahkeme yerine geçerek yargı yetkisi kullanamaz.

76. Bir devlet okulu kayıt işlemlerinde öğrenciler arasında dil, ırk, cinsiyet, engel durumu veya inanç nedeniyle ayırım yapmamakta; eğitim hizmetini herkese açık tutmaktadır.

Bu uygulama 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'ndaki hangi temel ilkeyi yansıtır?

- A) Yöneltilme
- B) Süreklilik
- C) Genellik ve eşitlik
- D) Planlılık
- E) Karma eğitim

Doğru cevap: C) Genellik ve eşitlik

Genellik ve eşitlik ilkesi, eğitim kurumlarının herkese açık olmasını ve eğitimde kişilere, ailelere, zümrelere ya da sınıflara ayrıcalık tanınmamasını gerektirir. Ayrımcılık yapılmaması doğrudan bu ilkeyle ilgilidir.

77. Bir ilde açılacak mesleki ve teknik programlar belirlenirken kalkınma hedefleri, bölgenin ekonomik yapısı, iş gücü ihtiyacı ve mezunların istihdam olanakları birlikte değerlendirilmiştir.

Bu yaklaşım 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'ndaki hangi temel ilkeye dayanır?

- A) Planlılık
- B) Her yerde eğitim
- C) Karma eğitim
- D) Yöneltilme
- E) Eğitim hakkı

Doğru cevap: A) Planlılık

Planlılık ilkesi, millî eğitimin ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınma hedeflerine uygun biçimde; eğitim-insan gücü-istihdam ilişkileri dikkate alınarak düzenlenmesini öngörür. Verilen karar süreci bu ilişkiyi esas almıştır.

78. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) İlköğretim yalnız erkek çocuklar için mecburidir.
- B) Devlet ilköğretim okullarında öğrenim ücretlidir.
- C) İlköğretime devam tamamen velinin isteğine bağlıdır.
- D) Zorunlu ilköğretim yalnız kent merkezlerinde uygulanır.
- E) İlköğretim, ilköğrenim çağındaki kız ve erkek çocuklar için mecburi ve devlet okullarında parasızdır.

Doğru cevap: E) İlköğretim, ilköğrenim çağındaki kız ve erkek çocuklar için mecburi ve devlet okullarında parasızdır.

222 sayılı Kanun, ilköğretimin ilköğrenim çağındaki kız ve erkek çocuklar için mecburi olduğunu ve devlet okullarında parasız verildiğini düzenler. Cinsiyet, yerleşim yeri ya da velinin tercihi zorunluluğu ortadan kaldırmaz.

79. Bir öğretmen adayı Türk vatandaşıdır, kamu haklarından yoksun değildir ve öğretmenlik yapmasına engel sağlık sorunu bulunmamaktadır. Ancak ÖSYM tarafından yapılan sınavda Bakanlığın belirlediği asgari puanı alamamıştır.

7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre bu adayla ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi doğrudur?

- A) Diğer şartları taşıdığı için doğrudan hazırlık eğitimine alınır.
- B) Yalnızca bir okul müdürünün onayıyla hazırlık eğitimine alınır.
- C) Sınav puanı yalnız özel okul adayları için aranır.
- D) Belirlenen sınav puanı şartını taşımadığı için hazırlık eğitimine alınamaz.
- E) Bir yıl ücretli öğretmenlik yaparsa sınav şartı kendiliğinden kalkar.

Doğru cevap: D) Belirlenen sınav puanı şartını taşımadığı için hazırlık eğitimine alınamaz.

Hazırlık eğitimine alınacak adaylarda, diğer genel şartların yanında ÖSYM tarafından yapılan sınavda Bakanlığın belirlediği puanı alma şartı aranır. Aday diğer şartları taşısa da asgari puanı alamadığı için kabul koşullarını tamamlamamıştır.

80. 1982 Anayasası'na göre bir siyasi partinin kapatılmasına aşağıdakilerden hangisi karar verir?

- A) Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı
- B) Anayasa Mahkemesi
- C) Türkiye Büyük Millet Meclisi
- D) Danıştay
- E) Yüksek Seçim Kurulu

Doğru cevap: B) Anayasa Mahkemesi

Siyasi parti kapatma davasını Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı açar; kapatma konusunda karar verme yetkisi Anayasa Mahkemesine aittir. Bu nedenle davayı açan makam ile kararı veren makam birbirinden ayrılmalıdır.